

КЕНГАШ ФЕРМЕРЛАРНИНГ ДИЛИДАГИ АЙНИ МУДДАО

Президентимиз Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъҳамасининг 2012 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш аяқлари ҳамда 2013 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган мажлисидаги маърузасида аграр тармоқда амалга оширилаётган ислохотларга тўхталар экан, фермерлик ҳаракатининг, хусусан, янги ташкил этилган Фермерлар кенгашларининг асосий вазифаларини ҳам белгилаб бердилар.

■ Тўлқин Тўраев,
Тошкент вилояти Фермерлар кенгаши раиси.

Дарҳақиқат, қишлоқ хўжалигида ислохотларни амалга ошириш жараёнида фермер хўжалиқларининг ташкил этилиши қишлоқдаги кўплаб муаммоларни ҳал қилишга ёрдам берди. Айни пайтда фермер хўжалиқлари қишлоқда ҳақиқий мулкдорлар синфини барпо этишда, аҳоли турмуш даражаси ва сифатини оширишда масъулиятни ўз зиммасига олишга қодир ижтимоий-сиёсий кучга айланмоқда. Юртбошимизнинг "Фермер бой бўлса, мамлакат обод бўлади" деган сўзлари замирида ҳам ана шундай ҳақиқат мужассам.

Президентимизнинг 2012 йил 22 октябрдаги "Ўзбекистонда фермерлик фаолиятини ташкил қилишни янада тақомиллаштириш ва уни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ижросини таъминлаш борасида вилоятимизнинг барча туманларида конференция йиғилишлари ўтказилиб, кўп йиллик тажрибага эга бўлган фермер хўжалиқлари раҳбарлари кенгашга раис этиб сайландилар.

Фермерлар кенгашлари тўлақонли фаолият юритиши учун алоҳида бино, транспорт воситалари, компьютер ва

бошқа жиҳозлар билан таъминландилар. Фермерлар кенгаши фаолиятини ривожлантириш ҳамда кўп тармоқли фермер хўжалиқларини ташкил қилиш борасида вилоят бўйича кенгайтирилган йиғилиш ўтказилиб, Фармонда белгиланган барча масалалар атрофича муҳокама қилинди.

Барча туман Фермерлар кенгашлари

ҳот эмас, балки бошқарувдаги ислохот-дир" деган яхши фикр айтилди. Шунга кўра, туман кенгашлари фермер хўжалиқларига ер бериш, ер олиш ва фермер хўжалиқлари билан тайёрловчи ва таъминотчи ташкилотлар ўртасида адолатли шартномалар тузиш ва кўп тармоқли фермер хўжалиқларини ташкил қилишда фаол иштирок этмоқда.

Фермерлар кенгашлари фермерлик ҳаракатининг ўзаги, йўналитувчи кучи бўлиши, уни қишлоқни ривожлантириш ва шу аснода қишлоқ аҳолиси фаровонлигини оширишда масъулиятни ўз зиммасига олишга қодир қудратли ижтимоий-сиёсий кучга айлантуриши лозим.

Ислом КАРИМОВ

2013 йилга мўлжалланган иш-режаларини ишлаб чиқиб, тасдиқландилар. Шунингдек, "Кўп тармоқли фермер хўжалиқларини ташкил қилиш бўйича чора-тадбирлар Дастури" ишлаб чиқилди ва ҳозирги кунда унга асосан ишлар олиб борилаётган.

Ўзбекистон Фермерлар кенгашининг конференциясида "Фермерлар кенгашлари ташкил этиш бу навбатдаги исло-

Дехқон бозорларидаги нарх-навоми камайитириш ва рақобатни юзага келтириш мақсадида бозорларда туман Фермерлар кенгашига қарашли савдо расталарини ташкил этишга киришдик.

Шунингдек, кўп тармоқли фермер хўжалиқларини ривожлантириш дастурига асосан жорий йилда вилоятда 2196 та кўп тармоқли фермер хўжалиқларида 12 мингдан ортиқ янги иш ўринла-

ри ташкил этилади. Қабул қилинган Дастур ижросини таъминлаш мақсадида қишлоқ хўжалиқ маҳсулотларини қайта ишлаш борасида замонавий технологияларни олиб келиш бўйича шартномалар тузиш, уларни сотиб олиш учун молиявий манбаларини шакллантириш устида иш олиб борилапти.

Жумладан, бугунги кунда 33 та фермер хўжалигида сервис хизматлари, 36 та фермер хўжалигида қорамолчилик, 11 та фермер хўжалигида паррандачилик тармоқларини ривожлантириш бўйича ҳужжатлар тайёрланди.

Қиш фасли — иш фасли, деганларидек, фермер хўжалиқлари шароитидан келиб чиқиб, белгиланган агротехник тадбирлар асосида кузги-қишки даврда хандақ қазиш, маҳаллий ўғит чиқариш, галла майдонлари пайҳонига қарши четан билан ўраш, озиклантириш ва арик-зовурларни тозалаш, боғ ва тоқзорларда кенг қўлам-ли ишларни олиб боришяпти.

Қисқаси, Фермерлар кенгашлари фермер хўжалиқларининг моддий ва молиявий базасини мустаҳкамлаш, ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, кўп тармоқли фермер хўжалиқларини ривожлантириш ва соҳага қайта ишлашни самарали таътиб этиш, фермер хўжалиқлари кооперациясининг турли шакллари ташкил этиш учун енг шимариб ишга киришди.

ЭЪТИРОФ

Мулоҳазаларимни мисол билан бошламоқчиман. Ўтган йили галла ўрими қизгин авж олган кунлар. Эрталаб бизнинг кўчма ёнилғикашдан керакли маҳсулотни қуйиб, Ўрта Чирчиқ туманидаги "Абдурашидов Азизбек" фермер хўжалиги галлазорларида ўрима қиришган 2 та комбайн тушга қадар 22 гектар ердаги донни ўриб саранжомлашга эришди. Ҳосилдорлик гектаридан 50 центнерни ташкил этди.

"Техникаларнинг унумли ишлашини таъминлаганиқлариниз учун хизматингиздан миннатдорман", деди ўшанда фермер Зафар Усмонов хурсандчилигини баён қилар экан.

Бу биргина галлакорнинг ҳолис эътирофи. Минг шукрки, бизга бундай миннатдорчилик билдирадиган фермерлар йил давомида жуда кўпчиликини ташкил этади. Уларнинг хурсандчилиги ишчи-хизматчиларимизга бажарётган юмушларида завқ бағишлайди. Чунки корхонамиз жамоаси зиммасига вилоятимиз фермерлари ихтиёридаги техникаларга йил давомида узлуксиз равишда энг зарур манба — ёнилғи-мойлаш маҳсулотларини етказиб беришдек масъулиятли вазифа юклатилган. Биз ҳамкорларимиз бўлган фермерларга сифатли хизмат кўрсатишга эришиб келаётганимиздан хурсандимиз. Уларнинг ўтган йилги галла ва пахта бўйича эришган муваффақиятларида озми-кўпми ҳиссамиз борлиги қайфиятимизни кўтаради. Мавсумда фермерлар иш самардорлигини ошириш мақсадида ёнилғи-мойлаш таъминотида корхонамиз томонидан 316 нафар киши жалб этилади. Ушбу долзарб жараёнга 70 та кўчма ёнилғи ташиш транспорти 70 дан зиёд хайдовчи бириктирилди. Ёнилғи-мойлаш маҳсулотларини узлуксиз етказиб бериш бўйича олдиндан етарлича захира ҳозирланади. Бу борада кўчма ёнилғикаш хайдовчиларидан Ҳабибулло Мўминов, Шухрат Йўлчиев ҳамда Фариддин Мирзаумировлар алоҳида пешқадамлик кўрсатдилар.

Фариддин МАМАДАЛИЕВ,
"Қучлик нефть базиси" унитар корхонаси АЁҚШлар бўлими бошлиғи.

БАЛИҚЧИЛИК

ДАСТУРХОН ТЎКИНДИГИ ЙЎЛИДА

Президентимизнинг "Ўзбекистонда фермерлик фаолиятини ташкил қилишни янада тақомиллаштириш ва уни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони биз фермерлар ҳаётида катта аҳамиятга эга дастуриламал бўлмоқда. Шижоат билан ишлашга, қишлоқимизнинг, юртимизнинг гуллаб-яшнашига, дастурхонларимиз тўкинлиги йўлида астойдил меҳнат қилишга ундамоқда.

Бундан тўрт йил илгари балиқчилик хўжалигини ташкил этгандик. Дастлаб ишни 11 гектар сунъий ҳовуз ташкил этишдан бошладик. Ҳовузимизга сазан, оқ дўнгешона ва оқ амур балиқларини ташладик. Кейинги йили чавокларни ўзимизда етиштириш мақсадида 2 гектарли ҳовузни ажратдик. Айни пайтда ушбу ҳовузда 100 минг дон чавок етиштириб, маълум микдорини ўзимиз боқиш учун олиб қолиб, қолганларини янги ташкил этилаётган балиқчилик хўжалиқларига сотяпмиз.

Шу билан бирга, ҳовузимиздаги етилган балиқларни аҳолига сотиш учун савдо шохобчаларига олиб чиқамиз. Биз асосан Дўстобод, Чилонзор ва Тошкент шаҳридаги бошқа бозорлардаги савдо ярмаркаларида аҳолига хизмат кўрсатамиз. 2011 йил савдо ярмаркаларида 9,5 тонна, 2012 йил эса 10,8 тонна балиқ сотишга эришдик. Мақсадимиз тармоқни янада ривожлантириб, элимиз дастурхони тўкинлигига хизмат қилишдир.

Қобул МАТЕНОВ,
Қуйи Чирчиқ туманидаги "Хумоюн-агро" фермер хўжалиги раҳбари.

ҚИШЛОҚДА ТАРАҚҚИЁТ ВА ФАРОВОНЛИКНИ ТАЪМИНЛОВЧИ КУЧ

БОҒНИ БОҚИБ БОИ БЎЛДИК

Мамлакатимизда боғроғларни ҳам катта даромад манбаига айлантириш кенг қулоч ёйди. Бугун юртимизнинг қай бир жойига борманг, бу борада амалга оширилаётган ижобий ишларнинг гувоҳи бўласиз.

Бу борада Президентимизнинг 2006 йил 9 январда қабул қилган "Мева-сабзавотчилик ва узумчилик соҳасида иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони биз боғбонларга дастуриламал бўлмоқда.

Биз ҳам яхши ниятлар билан 2010 йили биринчилардан бўлиб 9,5 гектар майдонга Польша селекциясига мансуб олма, гилос, нок кўчатларини олиб келиб экандик. Интенсив боғимиз биринчи йилдаёқ нишона кўрсатди. Кейинги йиллардан кўчатларимиз қийғос гуллаб, ҳосилга кирди. Пишиб етилган меваларни пойтахтимиз бозорларига олиб чиқиб сотдик. Сараланганларини сақлаб, қишда мевалар тақчил бўлган пайтда аҳолига етказиб бердик.

Боғдорчилик юмушларида ўғилларим Фохриддин, Бахриддин, Камолдидин, Ҳасанбойлар яқин кўмақдошларим. Биз кўчатчилик билан ҳам шуғулланиб, юртимиз боғбонларига сара, серҳосил навли мева ва гул кўчатларини ҳам етказиб беряпмиз. Шуниси қувонарлики, хўжалигимиздаги

ишлар кўпчилик эътиборига тушди. Туман ва вилоят, ҳатто республика миқёсида боғдорчиликка оид йиғилиш ва семинарлар айнан бизнинг фермер хўжалигимизда ўтказилиб, янги ташкил этилаётган боғдорчилик хўжалиқларига йўл-йўриқ, маслаҳатлар беряпмиз. Мамлакатимизда йилдан-йилга ободон-

лаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари ортиб, юртимиз боғ-роғларга бурканаётганлигини кўриб кўзим қунайди.

Захриддин САЙФУТДИНОВ,
Янгийўл туманидаги "Миришкор Сайфиддинова Хонзода" фермер хўжалиги раҳбари.

ҚИШДА ҲАМ САРХИЛ МАҲСУЛОТЛАР

Маълумки, боғ ва дала-ларимиздан йиғиб-териб олинаётган мева-сабзавотларни сифатли сақлаш муҳим аҳамиятга эга. Вилоятда бу масалага алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Хусусан, мавжуд замонавий совитиш камераларидан самарали фойдаланиш имкониятлари кенгайтирилмоқда, янгиларини қуриш, эскиларини реконструкция қилиш ишлари амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъҳамасининг 2011 йил 7 апрелда қабул қилинган "2011-2015 йиллар даврида мева-сабзавот маҳсулотларини сақлашнинг моддий-техника базасини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори бу борада муҳим омили бўлмоқда.

Ушбу ҳужжатга мувофиқ, вилоятда ўтган даврда кўплаб совитиш камералари ишга туширилди. Бундай совитиш камераларидан самарали фойдаланиб келаётган фермерларнинг айтишича, уларда сақланган маҳсулотнинг сифати бузилмайди, мева-сабзавот таркибидаги витаминлар йўқолмайди.

Сирасини айтганда, қиш-баҳор ойларида ҳам аҳоли дастурхонини сархил маҳсулотлар билан тўлдириш борасида амалга оширилаётган ишлар ўз самарасини бераётир.

ГАЛЛАЧИЛИК

МУВАФФАҚИЯТЛАРИМИЗ ОМИЛИ МЕҲНАТИМИЗ ЭЪТИРОФИДА

Ўтган мавсумда вилоятдаги кўплаб фермерлар ризқ-рўзимиз манбаи бўлган галла хирмонининг юксалишига салмоқли ҳисса қўшдилар. Уларнинг фидокорона меҳнатлари Президентимизнинг республика галлакорларига йўллаган табриғида ҳам ўз эътирофини топди. Хусусан, табриқда Қуйи Чирчиқ туманидаги "Ақбархон-Баходирхон" фермер хўжалигининг номи юртимиздаги бир гуруҳ илғор фермерлар қаторида санаб ўтилганлиги ушбу жамоа меҳнатига берилган юксак баҳо бўлди.

Юртбошимиз томонидан камтарона меҳнатимизнинг алоҳида эътироф этилганлиги фермер хўжалигимиз аъзоларини беҳад руҳлантириб юборди. Мазкур баҳога, аввало, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ислохотлар, фермерлик ҳаракатининг ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётганлиги, қолаверса, қишлоқ мулкдорларининг эмин-эркин меҳнат қилишлари учун етарлича шарт-

шароитлар яратиб берилаётганлиги туфайли эришдик, десак асло муболаға бўлмайди. Ўтган йилда 81 гектар майдонда ҳудудимизнинг иқлим шароитига мос бўлган галланнинг "Замин" ва "Анджон-4" навларини экиб парваришлаган эдик. Қилган саъй-ҳаракатларимиз, уруғликини тўғри танлаб олганимиз эрта баҳордаёқ экинлар ривожига яққол кўзга ташланди. Табиий қийинчиликларга қарамай агротехник

тадбирларни ўз вақтида амалга оширдик. Минерал ва маҳаллий ўғит билан озиклантириш, бу борада суспензия қўллаш ҳамда қатор ораларига "шарбат" оқишиш мўл ҳосил тўплаш имконини берди. Натижада ялғи майдонлардан 640 тонна сара дон йиғиштириб олдик. Уртача ҳосилдорлик ҳар гектар майдонга 80 центнердан тўғри келди. Галланнинг 60 фоиздан зиёди хўжалигимиз ихтиёрида қолди. Ҳисоб-китобларимиз мавсум якунида 150 миллион сўм соф фойда қилганлигимизни кўрсатди. Ушбу натижалар ўзимизга бўлган ишончимизни янада мустаҳкамлади. Келажакда галлачиликда бундан ҳам юқори кўрсаткичларга эришишни ўз олдимизга қатъий мақсад қилиб қўйдик.

Баходирхон АҲМЕДОВ,
Қуйи Чирчиқ туманидаги "Ақбархон-Баходирхон" фермер хўжалиги раҳбари.

«ҚИШЛОҚХЎЖАЛИККИМЁ»: ХИЗМАТГА МУНТАЗИРМИЗ

Экин экилгандан ҳосил йиғиб-териб олингунга қадар деҳқонларга агрокимёвий хизмат кўрсатиб келамиз. Уруғни зараркунандалардан ҳимоялаш мақсадида дорилаб экиш, униб чиқиши учун бир йўла дастлабки қувват сифатида озиклантириш кетиш, сўнг ўсишини тезлатиш учун яна тўйинтириш, илдизи ва барги орқали "боқиш" ҳашаротлардан сақлаш каби тадбирлар шулар жумласидандир.

Туманимизда ҳар йили барча қишлоқ хўжалиқ экинларидан юқори ҳосил олиб келинаётганини агрокимёвий тадбирларнинг ўз вақтида ва меъёрида амалга оширилаётганида деб биламиз. Ўтган йили ҳам галла ва пахта ҳосилини турли зараркунанда ҳамда касалликлардан сақлашга жиддий эътибор қаратдик. Нихоллар суспензия эритмаси, "шарбат" усулида сўғорилиб озиклантирилди. Туза баргини сунъий тўқтиришга йиғим-ғўзини арафасида ҳар жиҳатдан пухта ҳозирлик кўрилганлиги туфайли 10 минг 500 гектар майдонда ўз вақтида муваффақият-

ли амалга оширилди. Тадбирда 41 та ОВХ механизмлари иштирок этди. Ҳар бир агрегат ёрдамида кунга 25-30 гектар майдонга сифатли ишлов берилди. Бу борада 13 та отряд намунали иш олиб борди. Сирожидин Тоиров, Тўлқин Қосимов, Сайфиддин Усмонов ҳамда Илҳом Алматов сингари механизаторларимизнинг фаолликлари алоҳида эътироф этилди. Натижада туманимизнинг аксарият фермерлари пахтачиликда юксак натижаларга эришдилар. Хусусан, "Қизлар-

гул она", "Маҳмудов Аҳмаджон" ҳамда "Дурдона" фермер хўжалиқлари нафақат туманда, балки вилоятда биринчилардан бўлиб шартнома режасини уддалашга муваффақ бўлдилар. Ушбу хўжалиқлар ҳар гектар ердан 38-40 центнердан сифатли пахта ҳосили олишга эришдилар.

Анвар ОРТИКОВ,
Оқдўғон тумани "Қишлоқхўжалиқкимё" корхонаси раҳбари.

